

DE INSTROOM VAN DEELNEMERS STOPT

Agnes Bleyenbergh en Frans Prins

Door invoering van de Participatiewet stopt op 1 januari 2015 de instroom in de sociale werkvoorziening. Dat heeft verstrekking gevolgen voor het Pensioenfonds Werk en (re)Integratie (PWRI). Directeur Frans Prins van het bestuursbureau van PWRI legt uit waar de pijn zit die de bezuinigingen van het kabinet veroorzaken.

Tekst Yvonne van der Heijden Foto Rogier Veldman

AGNES BLEYENBERG (51):

'Ik werk bij PWRI als gastvrouw en administratief medewerker, sinds september 2013. Dat doe ik drie dagen in de week, 24 uur. Gedetacheerd als SW'er. Eigenlijk werk ik voor Biga in Zeist. Daar ga ik ook nog een dag in de week heen voor inpakwerk. Bij PWRI ontvang ik de mensen die binnenkomen en geef ze een kopje koffie of thee. Ik zet ook alles klaar voor een vergadering. Ik neem de telefoon aan en doe computerwerk. Documenten printen en zo, als ze dat vragen.'

'Het was erg wennen om gedetacheerd te zijn. Maar dat moest door veranderingen bij Biga. Mensen met wie ik altijd te maken heb gehad, moest ik loslaten. Alsof je wordt weggetrokken. Je veiligheidsgevoel wordt doorbroken. Gelukkig ben ik hier eerst twee dagen op proef geweest. Ik heb al veel dingen geleerd. Vroeger dacht ik, dat kan ik niet. Nu denk ik, zie je dat kan ik toch. Dan kom je in de mood om vooruit te gaan.'

Met de Participatiewet sluit het kabinet de sociale werkvoorziening voor nieuwe deelnemers. Gemeenten krijgen beperkte financiële middelen om aan 30.000 deelnemers een beschutte werkplek te bieden. 'Het krimpen van de sociale werkvoorziening leidt automatisch tot vermindering van ons deelnemersbestand', zegt Prins. 'Gezien het beperkte budget dat gemeenten ontvangen en de onduidelijkheid over de verdere voorwaarden, gaat het bestuur van PWRI er nu vanuit dat aan deze groep geen pensioenvoorziening bij ons fonds wordt aangeboden.'

Gebrek aan instroom

De huidige deelnemers van PWRI merken volgens Prins voorlopig niets van de veranderingen. 'De pensioenopbouw van de bestaande deelnemers gaat gewoon door.' Zijn zorgen gelden vooral de fors hogere kosten van de pensioenen. 'Door gebrek aan instroom van nieuwe deelnemers wordt het fonds duurder in uitvoering en premie. Want de leeftijd van de bestaande deelnemers gaat omhoog en oudere deelnemers kosten meer dan jongere. Daar komt voor PWRI bij dat de hogere uitvoeringskosten over steeds minder deelnemers kunnen worden omgeslagen.'

Afdoende compensatie

PWRI heeft berekend dat de totale meerkosten van de stijging van de gemiddelde leeftijd van de actieve deelnemers 490 miljoen euro bedragen. 'Al vanaf 2015 zal dus de kostendeckende premie omhoog moeten', stelt Prins. Op dit moment is de premie bij PWRI 28,2 procent van de pensioengrondslag. Prins verwacht dat de premie door de leegloop die het fonds bedreigt, tegen 2050 kan oplopen naar meer dan 40 procent. 'Dat is voor de sociale partners niet betaalbaar. Daarom dringen we bij de overheid aan op een afdoende compensatie.'

Schadelast

Het kabinet wil het fonds gedeeltelijk tegemoetkomen door van de schadelast vanaf 2018 jaarlijks 10 miljoen euro te vergoeden. Volgens Prins is dat te laat, onvoldoende en te onzeker. 'We moeten alleen al in 2015 4 tot 7 miljoen euro extra ophoesten. En dat bedrag loopt nog een aantal jaren op. Bovendien

is de toezegging nog niet verankerd in de wet. Dat maakt dat de zekerheid ervan in het geding komt bij een wisseling van het kabinet.' Prins hoopt dat de Eerste Kamer staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op andere gedachten kan brengen bij de behandeling van het wetsvoorstel eind juni.

Dreigende leegloop

Het bestuur van PWRI heeft in 2013 wetenschappers van de Universiteit van Tilburg gevraagd een aantal toekomstscenario's voor het fonds te onderzoeken. Prins: 'De vraag is wat het betekent voor een middelgroot fonds om over vijftig, zestig jaar geen deelnemers meer te hebben. Moeten we fuseren? Kunnen we zelfstandig verder? Het bestuur kijkt nuchter naar de feitelijke situatie die ontstaat, maar we moeten voorbereidingen treffen voor de gevolgen op de lange termijn. De uitkomsten van het onderzoek worden later dit jaar bekend. Op basis daarvan zal het bestuur zich beraden over eventuele stappen.'

Face-to-face

Naast een verhoging van de uitvoeringskosten voorziet Prins dat het fonds geen kosten kan besparen op de communicatie met de deelnemers. 'Tegenwoordig is digitale communicatie het uitgangspunt. Logisch gezien de maatschappelijke ontwikkelingen. Maar dat sluit niet aan bij onze doelgroep. Dat blijkt ook uit onderzoek onder onze deelnemers. Zij willen persoonlijk contact en bijvoorbeeld face-to-face via de personeelsafdeling vragen over hun pensioen kunnen stellen. Bovendien willen ze informatie graag op papier. We moeten het meeste dus per post verzenden. Dat kost veel geld, maar het gaat erom dat je de deelnemers bereikt.'

Gedetacheerd uit de sector

PWRI voelt zich betrokken bij de sociale werkvoorziening, de sector van zijn deelnemers. Dat wil het fonds ook uitstralen. Daarom is bij de oprichting van het bestuursbureau in 2010 in Utrecht besloten om een van de negen werkplekken te reserveren voor iemand van de Biga Groep in Zeist. 'Wij willen graag iemand die op afstand van de arbeidsmarkt staat, een werkplek bieden', aldus Prins. 'Bovendien vervullen we op deze manier een voorbeeldfunctie.' <<

Participatiewet

=
Wet werk en
bijstand (Wwb)
+
Wet sociale
werkvoorziening (Wsw)
+
Wet werk en arbeids-
ondersteuning jong-
gehandicapten (Wajong)

TOTAAL

1 regeling voor de
onderkant van de
arbeidsmarkt.

De Eerste Kamer
behandelt het wets-
voorstel voor het zomer-
reces. Invoering van de
wet is voorzien op
1 januari 2015.

↑ PF/9-9

Factsheet Participatie-
wet en PWRI

↑ PF/9-10

PWRI

> opgericht in 1990
> 100.000 actieve
deelnemers
> 70.000 slapers
> 40.000 gepensio-
neerden
> 6 miljard euro belegd
vermogen
> dekkingsgraad 111,0%
eind mei 2014.

↑ PF/9-11